

MISSATGE DIA MUNDIAL DEL TEATRE 2024 L'ART ÉS PAU

Cada persona és única i, al mateix temps, com totes les altres. L'aparença es pot veure, és cert, però també hi ha alguna cosa dins de cada persona que li pertany, que la fa única. Podem anomenar-la ànima o esperit, o bé, podríem no posar-hi paraules, simplement deixar que estigui allà.

Al mateix temps que som diferents, també som iguals. Les persones de tot el món som fonamentalment iguals, sense importar quin llenguatge parlem, quin color de pell o de cabell tinguem.

Potser això sigui una mena de paradoxa: que som completament iguals i diferents al mateix temps. Potser una persona és paradoxal en la seva connexió entre el cos i l'esperit, entre el terrenal i tangible i el que transcendeix els límits materials i terrenals. L'art, el bon art, aconsegueix de la seva manera i de forma fabulosa reunir l'absolutament únic amb l'universal. Ens permet entendre la diferència entre l'estrany i l'universal. En fer-ho, l'art transcendeix les fronteres dels llenguatges i els límits geogràfics. Reuneix, no només les qualitats individuals, sinó també, les característiques d'un grup de persones, per exemple, les nacions.

L'art no s'expressa provocant que tot sigui igual, al contrari, ens mostra les nostres diferències, allò que és aliè o estrany. Tot bon art conté precisament això: quelcom estrany, quelcom que no podem comprendre completament i que, no obstant això, entenem de certa manera. Conté l'enigmàtic, alguna cosa que ens fascina i per tant ens porta més enllà dels nostres límits i així crea la transcendència que tot art ha de contenir i a la qual ens ha de conduir.

No se m'acut una millor manera d'unir els contraris. És exactament l'enfocament invers al dels conflictes violents que veiem sovint al món, que alimenten la temptació destructiva d'aniquilar tot allò estrany, tot allò únic i diferent, utilitzant els invents més inhumans que la tecnologia ha posat a la nostra disposició. Hi ha terrorisme en aquest món. Hi ha guerra, ja que la gent té un costat animal que la porta a veure l'estrany com una amenaça a la seva pròpia existència, en lloc de veure el fascinant enigma que això representa.

I llavors allò únic, allò diferent que és universalment comprensible, desapareix. Deixant enrere una semblança col·lectiva on tot allò diferent és una amenaça que ha de ser erradicada. Allò que veiem des de fora, es veu com a desigualtat, per exemple, les religions o ideologies polítiques, es converteixen en alguna cosa que ha de ser derrotada i destruïda.

La guerra és la batalla contra el que hi ha en el més profund de cadascun de nosaltres: l'únic. I és una batalla contra tot art, contra l'essència més íntima de tot art.

He parlat de l'art en general, no de l'art teatral en particular, això es deu a que tot bon art, en el fons, gira entorn de la mateixa cosa: prendre el singular i específic per fer-lo universal. Articula en la seva expressió artística allò únic amb allò universal: no eliminant el singular, sinó emfatitzant-lo; deixant que l'estrany i el desconegut brillin clarament.

És tan simple com que la guerra i l'art són contraris, com la guerra i la pau són contraris. L'Art és pau.

John Fosse
Escriptor i dramaturg noruec

Jon Fosse és un reconegut escriptor noruec nascut el 1959.

És conegut pel seu extens treball, que inclou obres de teatre, novel·les, col·leccions poètiques, assaigs, llibres infantils i traduccions. L'estil d'escriptura de Fosse es caracteritza per una profunda emoció i minimalisme, fent-lo un dels dramaturgs més importants del món.

El 2023 va ser premiat amb el premi Nobel de literatura per les seves innovadores obres i proses que donen veu a l'indicible. El treball de Fosse ha estat traduït a més de 50 idiomes, amb produccions presentades en més de cent escenaris al voltant del món. Les seves obres minimalistes i introspectives sovint són en prosa i poètiques líriques, que segueixen la tradició dramàtica establerta per Henry Ibsen al segle XIX.

El treball de Fosse ha estat associat amb el teatre post-dramàtic i les seves notables novel·les han estat descrites com a postmodernistes i avantguardistes a causa del seu minimalisme, lírica i ús de l'estil no convencional de sintaxi.